No. 81. 1839

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK
NIEUWS- BLAD.

Vrijdag 5 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 2den April.

De *Moniteur* behelst heden weder een artikel in denzelfden geest [illegible] van gisteren. Sedert drie weken duurde de ministeriële crisis; de moeijelijkheden, in plaats van te verminderen, schenen dagelijks te vermeerderen. Het tijdstip van de opening der kamers naderde intusschen, een nieuwe verdaging van dezelve ware bedenkelijk geweest voor al de belangen van het land. Bij de opening der kamers moest intusschen de kroon bij dezelve vertegenwoordigd worden. In deze moeijelijke omstandigheid had de koning een beroep op eenige achtenswaardige lieden gedaan en derzelver ijver om aan 's konings uitnoodiging te voldoen, was een groot bewijs voor hunne vaderlandsliefde, zelfopoffering en ijver, waarvoor het land hun dank zou weten. Thans konden de onderhandelingen voor eene vaste combinatie met de noodige bedaardheid en vrijheid van geest der personen die 's konings vertrouwen met die taak belaste, voortgezet worden, zonder dat de loop der administratie langer vertraagd of gestremd werd.

Het *Journal des Débats* behelst een dergelijk betoog ter verdediging van den genomen maatregel. Men mogt, zegt hetzelve, veel den spot drijven met het tusschen-ministerie 't welk de koning belast heeft om de kamers te openen en in de loopende zaken te voorzien, maar aangezien de staat van zaken daarmede niet veranderd werd, viel het gemakkelijk in te zien, dat een tusschen-ministerie in de tegenwoordige gesteldheid, zeker wel niet het beste was, dat er te doen viel, want de toestand bragt niet goeds mede, maar althans het minst slechtste en het minst gevaarlijke.

De oppositie is daarentegen zeer verstoord dat er door dezen onverwacht gekozen maatregel een einde is gemaakt aan de verlegenheid van het oogenblik, en laat dan ook ook niet na, om in [illegible] te zien die men doen kan. De nieuwe ministers zijn, volgens haar, impopulair, of in het stelsel van het vorig ministerie betrokken. De benoeming van de heeren *Montebello* en *Gasparin*, dus leest men in de gewone briefwisseling dezer hoofdstad, schijnt zooveel als eene uitdaging aan de kamer der gedeputeerden, die reeds krachtig hun gedrag in de zaak van *Conseil* heeft afgekeurd; de heer *Tupinier* is de rapporteur van de wet op de scheiding der regtsbedeeling (*loi de disjonction*), de heer *Parant* welligt de eenige magistraat die haar in de kamer ondersteund heeft; de heer *Gauthier*, eindelijk, is een voormalig legitimist, die zijne demissie als gedeputeerde in 1831 gegeven heeft, doch sedert zich aan de julij-revolutie heeft aangesloten en onder-gouverneur van de bank is geworden.

De oppositie vindt voorts, dat er geen reden bestaat, om de vaderlandsliefde en zelfopoffering der nieuwe bewindslieden zoo hoog op te vijzelen. Hunne toekomst toch werd daardoor niet in gevaar gebragt; zij hadden niets bij de tegenwoordige betrekking te verliezen en zouden veeleer naderhand bij hunne verwanging rijkelijk met posten of eerbewijzen beloond worden.

— Het *Journal des Débats* in zijn nommer van heden de eerste [illegible] vermeldende, sprak onder anderen ook van de commissie van het adres van antwoord. Dit deed denken dat de koning de kamers nog in persoon zou openen; maar heden vernemt men, dat de troon en verdere toestel in de kamer der gedeputeerden weggenomen en een armstoel in de plaats gezet is, zoodat het geen twijfel lijdt, dat de koning de kamer zelf niet zal openen.

De gedeputeerden zijn tegen morgen tot het houden eener voorbereidende zitting bijeengeroepen; vrijdag zullen zij zich met de vorming van het bureau der kamer en de verificatie der volmagten bezig houden; het laatstgenoemd onderzoek, zegt men, dat tot eenige annulatien van verkiezingen zal leiden; verscheidene gedeputeerden zouden namelijk bewijzen van misbruik bij de verkiezingen hebben opgezameld.

— Sedert de benoeming van het voorloopig ministerie zijn alle onderhandelingen voor de vorming van een definitief kabinet geschorst tot na de benoeming van den president en de secretarissen der kamer van gedeputeerden; tegen dien tijd hoopt men de gevoelens van de meerderheid in de kamer beter te kennen.

— De nieuwe kabinets-leden hebben reeds bezit genomen van de ministeriële hotels, met uitzondering van den heer *Gasparin*, die in zijn bijzonder hotel heeft verkozen te blijven. De heer *Cubières* zegt men, zou aan zijne benoeming de beloften verbonden hebben, dat hem later het gouverneur-generaalschap der Afrikaansche bezittingen zal worden opgedragen.

— De secretaris-generaal en directeur van het personeel op het ministerie van de binnenlandsche zaken *E. Blanc*, heeft gisteren zijne demissie in handen van den heer *Gasparin* gegeven.

— Heden avond zal er bij den heer *Thiers* eene vereeniging van gedeputeerden worden gehouden, waarin men zou beraadslagen welke houding het linker centrum en de linker zijde in de aanstaande zitting zullen aannemen.

— Te Straatsburg heeft men even als onlangs te Parijs het gerucht zoeken te verbreiden, dat er militaire maatregelen genomen en munitie in de kasernen uitgedeeld waren. Bij onderzoek is het gebleken, dat er slechts eene hoeveelheid kruid getransporteerd was.

— In berigten uit Bayonne van den 29sten, worden eenige nadere bijzonderheden vermeld omtrent het jongst gevecht der beide partijen in Spanje, nabij Segura, in Neder-Arragon. Volgens deze berigten zou *Ayerbe* den 23sten *Cabrera* tot voor de poorten van Segura hebben teruggedreven, doch daar op zijne beurt hebben moeten wijken voor het geschut dier plaats. Hij was tot Cortez op 2 uren afstands teruggetrokken, in afwachting van de komst van het zwaar geschut uit Sarragossa. Uit laatstgemelde plaats wordt dan ook berigt, dat er drie bataillons van de divisie *Ayerbe* gewacht [illegible] deels om het geschut af te halen. Men meende dat de generaal *van Halen*, *Ayerbe* bij de hernieuwing zijner poging ondersteunen zou.

Volgens berigten uit Lodosa van den 26sten Maart concentreerde *Espartero* aldaar zijne magt, en had *Maroto* den 26sten zijn hoofdkwartier te Dicastillo gevestigd, insgelijks zijne troepen verzamelende. Men was niet vreemd van de gedachte dat het welligt spoedig tot eenig belangrijk gevecht kon komen. Volgens eene opgave van den constitutionelen kant, zou *Espartero* thans 80,000 man onder zijne bevelen hebben, waarvan het grootste deel ten minste drie jaren diensttijd telde; van deze magt zou hij 45.000 man te velde kunnen brengen en in linie scharen. De karlistische magt wordt hier op 30,000 strijders geschat. *Maroto* zou omtrent 20 bataillons te Dicastillo kunnen vereenigen.

— Uit Madrid schrijft men van den 26sten Maart, dat er eenige verdeeldheid tusschen de ministers *Alaix* en *Pizarro* was ontstaan. Er had een onderzoek plaats gehad naar de redacteurs van een dagblad der oppositie; men meende dat hiermede een begin was gemaakt met de voorgenomene maatregelen tegen de buitensporigheden van de drukpers. — De ontbinding van de cortes, waarvan nog altijd gesproken werd, zou eerst in de helft van April plaats hebben.

In de haven van Bermeo, welke de karlisten bezet houden, zou een zestal fransche vaartuigen zijn binnengekomen, aan boord hebbende 30,000 kapotten, 25,000 paren schoenen en andere voorwerpen benevens munitie.

— Algemeen verwachtte men ter beurze daling in den koers, doch door de aangewende pogingen om den koers staande te houden is het gelukt zulks voor te komen. De notering was heden (2 *April*) 5 pCt. 190,35; 3 pCt. 80,05; Nap. r. 100,60; Sp. Ardoin 20¾; Rom. L. 101⅞.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 27sten Maart.

In de bijzondere berigten van hier, vindt men het volgende: » De uitslag van de thans in Hanover plaats hebbende [illegible]

komsten der kies-collegien trekt hier in hooge mate de belangstelling tot zich. Gelukt het de regering zoo vele nieuwe leden voor de Tweede Kamer der Stenden-Vergadering te doen benoemen, als noodig zijn om het getal dergenen, welke aan de zittingen deel nemen, op 37 te brengen, dan schijnt zij, voor het oogenblik, haar doel bereikt te hebben, en dan kan de oppositie voor het tegenwoordige niet veel uitrigten. Tot dus ver hebben bijna al de opgeroepene kies-collegien geweigerd op nieuw leden voor de kamer te benoemen, in plaats van die, welke de regering als ontslagen beschouwt; doch, om het genoemde aantal van 37 leden aan te vullen, behoeven er slechts weinige afgevaardigden verkozen te worden, en het is geenszins onwaarschijnlijk, dat deze weinige ontbrekende benoemd zullen worden. Om hiertoe te geraken, stelt de regering al het mogelijke in het werk, en doet zij alom haren invloed krachtig gelden. In afwachting van den afloop dezer worsteling der partijen, schijnt de Bonds-Vergadering ook thans nog niet tot eenigen beslissenden stap te zullen overgaan.

» De vertraging zoowel van het reeds lang verwachte antwoord van den Pausselijken Stoel op de laatste openlijke verklaring der Pruissische Regering, als aan den anderen kant die van de afkondiging der beslissing van de genoemde regering omtrent den aartsbisschop *v. Dunin*, doet sommigen denken, dat nog niet alle hoop op eene minnelijke beslechting van het geschil vervlogen is, althans, dat de bemiddelende invloed van Oostenrijk zich thans te Rome doet gelden. — Men wil hiermede ook in verband brengen de vredesgezinde houding, die de geestelijkheid in Belgie in de laatste weken heeft aangenomen."

— Uit Weenen schrijft men van den 26sten ll. dat de britsche gezant aan het Weener-hof, sir *F. Lamb*, binnen kort te Weenen terug verwacht werd. De staat van zaken in het Oosten zou zijne terugkomst bespoedigd hebben. In de beide laatste dagen waren twee engelsche koeriers met depeches naar Konstantinopel bestemd, Weenen doorgekomen.

De perzische gezant zou binnen eenige dagen Weenen verlaten, om zijne reis naar Londen voort te zetten.

— Z. K. H. de Oostenrijksche aartshertog *Karel* benevens zijn zoon de aartshertog *Albert*, zijn den 17den van Manfredonia, waarheen de koning van Napels zijne hooge bloedverwanten was te gemoet gegaan te Napels aangekomen.

In een schrijven uit Napels van den 14den leest men het volgende: In de openbare gezelschappen dezer stad wordt veel gesproken van eene erfenis van 24 millioenen dukaten die door zekeren *Palamone* in de provincie Salerno, te Bellosguardo geboren, nagelaten werd. Door eene reeks van lotgevallen werd hij koning over een gedeelte van het eiland Madagascar, waar hij zijnen verbazenden rijkdom verwierf en onder den naam van *Franciskus Bonnet* stierf. Men houdt zich bezig om het testament te vinden, ten einde dit groot vermogen aan de ware erfgenamen te doen toekomen. De naaste erfgenamen waren neven, insgelijks *Palamone* geheeten. Verscheidene fransche en britsche [illegible] het testament voor eene zekere som uit te leveren.

— Uit Rome wordt het onlangs van daar vermeld berigt tegengesproken, dat de geneesheer *Alertz*, wegens onheusche bejegening ten gevolge van een door de ijverzucht der geneesheeren te Rome bij den Paus opgewekt wantrouwen, plotseling die stad verlaten had. Z. H. was integendeel weder bijzonder tevreden geweest over de geneeskundige behandeling van den heer *Alertz*, en deze zou reeds veel vroeger naar Duitschland teruggekeerd zijn, zoo hij laatstelijk door de ziekte der princes *Charlotte Bonaparte* niet ware opgehouden geworden.

— Volgens berigten uit Alexandrie werd *Mehemed*-ali op zijne terugreis van den Sennaar te Cairo verwacht, waar men den 1sten dezer berigt had dat onder de hem vergezellende troepen vele zieken waren. Zoowel uit de stad als uit Alexandrie wordt geschreven, dat de oorlogstoerustingen in Egypte nog altijd worden voortgezet, niettegenstaande de openbare schatkist zich in een zeer slechten staat bevindt. Te Tripolis zouden verscheidene regementen infanterie naar Syrie ingescheept worden, om van daar dadelijk naar de grenzen van Anatolie te marscheren, werwaarts het grootste gedeelte der kavalerie van *Ibrahim*-pacha zich insgelijks begeven moet, terwijl een ander gedeelte aan de oostelijke syrische grenzen heeft post gevat, om eenige stammen van Turkomannen in bedwang te houden, die met de oproerige bewoners van den Horan gemeene zaak schenen te maken.

De laatste berigten van *Kurschid*-pacha, zijn uit El-Khardsch het oostelijk gedeelte van Nedschd, waar hij het land in onderwerping bragt en nadere bevelen afwachte, om verder voort te dringen.

In Yemen viel op dit oogenblik niets belangrijks voor.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 4den April.

Gisteren op den namiddag is onze vesting gepasseerd de nieuw benoemde opperbevelhebber van Maastricht, Z. Exc. de luitenant-generaal *van der Capellen*, welke, na een kort bezoek bij den opperbevelhebber dezer vesting, Z. Exc. den generaal *Chassé*, afgelegd te hebben, zijne reis naar Maastricht voortgezet heeft.

— Uit 's Hage verneemt men dat HH. KK. HH. de prins en prinses *Albert* van Pruissen in het laatst dezer week uit Berlijn in de residentie gewacht werden. — Gisteren is te 's Hage bij Z. K. H. den prins *van Oranje* een groot diner gehouden, waarbij al de leden van het koninklijk gezin, een groot getal hooge en aanzienlijke personen, waaronder die van het gevolg des russischen grootvorsten genoodigd waren.

— Tot bewaarder der hypotheken en het kadaster te Zutphen is door Z. M. benoemd mr. *W. J. Swaving*, tot controleur-bewaarder van het kadaster aldaar; tot ontvanger der registratie aldaar, *A. van Hoytema*, thans te Hattum; in zijne plaats, *F. L. Rambonnet*, thans te Winterswijk, en tot ontvanger der registratie op laatstgemeld kantoor, *L. R. van Ouwenaller*, surnumerair.

Bij de organisatie van de kantoren der hypotheken en van het kadaster zijn benoemd, tot provinciale bewaarders van het kadaster in Drenthe, *A. E. J. Berteling*, vroeger bijzonder bewaarder te Assen, en in Vriesland, *A. van Tonderen*, controleur bij de bewaring in Groningen; terwijl overigens als controleurs zijn aangesteld, in Noord-Braband, tot controleurs der eerste en tweede klasse *A. van Haeften* en *J. Voorbach*, tot hoofd-boekhouder *G. A. d'Aumerie* en tot boekhouder *H. van der Burg*; in Gelderland, tot controleurs der eerste en tweede klasse *A. J. van Oostveen* en *J. C. van Hoek*, tot hoofd-boekhouder *P. A. Renardel de la Valette* en tot boekhouder *J. B. van Rooyen*; in Zuid-Holland, tot controleurs der eerste en tweede klasse *C. R. van Eymeren* en *L. F. Temminck*, tot hoofd-boekhouder *P. Schoeffere* en tot boekhouders *H. Gerlings Jz.* en *W. Wessels*; in Noord-Holland, tot controleurs der eerste en tweede klasse *J. van Harlingen* en *J. A. van Spijke van Cattenburch*, tot hoofd-boekhouder *P. Koster* en tot boekhouder *C. A. Ludewig*; in Zeeland, tot controleur der tweede klasse, *J. A. Mosselman*, tot hoofd-boekhouder *G. Tromp* jr. en tot boekhouder *C. Pilaar*; in Utrecht, tot controleur der eerste klasse *P. C. J. Hoofd Graafland*, tot hoofd-boekhouder *P. A. van Haeften* en tot boekhouder *M. W. Scheidelaar*; in Vriesland, tot controleur der eerste klasse *J. J. de Jong*, tot hoofd-boekhouder mr. *J. Kijmmell* en tot boekhouder *J. Stam*; in Overijssel, tot controleur der eerste klasse *J. T. Cremer*, tot hoofd boohhouder mr. *P. A. d'Artillast Briell* en tot boekhouder *J. D. Cockius*; in Groningen, tot controleur der eerste klasse, met rang van buitengewoon inspecteur, mr. *J. F. Nicolai Cremers*; en tot hoofd-boekhouder *J. Evers*, en in Drenthe, tot hoofd-boekhouder *C. M. Moeth* en tot boekhouder *H. Turnhout*.

— De inhoud van het gisteren door ons vermeld traktaat van handel en scheepvaart, tusschen ons Rijk en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika gesloten, luidt als volgt:

» Z. M. de Koning der Nederlanden en de Vereenigde Staten van Amerika, verlangende de betrekkingen van handel en scheepvaart tusschen de beide Staten te regelen, hebben tot hunnen gevolmagtigden benoemd, te weten:

Z. M. de Koning der Nederlanden mr. jonkh. *Evert Marius Adrianus Martini* enz., en de President der Vereenigde Staten mr. *John Forsyth* enz., welke omtrent de volgende bepalingen zijn overeengekomen:

Art. 1. Koopwaren, ingevoerd of uitgevoerd in of van havens van Nederland in Europa, uit of naar havens van de Vereenigde Staten, op nederlandsche schepen, zullen welke ook hunne oorsprong zij, geene hoogere regten betalen, dan die bepaald zijn voor koopwaren van denzelfden aard, ingevoerd of uitgevoerd op nationale schepen. En wederkeeriglijk zullen de koopwaren, welke ook hun oorsprong zij, ingevoerd of uitgevoerd, in of uit de havens van de Vereenigde Staten van of naar nederlandsche havens, op schepen van de Vereenigde Staten, aan geene hoogere regten onderworpen zijn, dan voor gelijksoortige koopwaren, ingevoerd of uitgevoerd, op nationale schepen zijn vastgesteld.

De premien, teruggaven van regten en andere begunstigingen van dien aard, in de Staten van eene der contracterende partijen toegekend, voor den in- of uitvoer met nationale schepen, zullen gelijkelijk toegestaan worden, wanneer de invoer of uitvoer directelijk tusschen de havens der beide Landen op schepen van den anderen contracterenden Staat zal geschieden; met dien verstande, dat in het een geval, zoowel als in het andere, de koopwaren werkelijk zullen moeten ingeladen zijn in de havens, alwaar zij respectivelijk zullen zijn ingeklaard.

2. De eene der contracterende partijen zal de schepen van de andere, welke dezelfde ladingen vervoeren tusschen de havens van de Vereenigde Staten en die van Nederland in Europa, of in ballast komende van eenig ander Land, niet met eenigerhande tonne- haven- baken- berg- quarantaine- of loodsgelden en andere ongelden van eenigerlei soort, of onder eenigerlei benaming, hoe ook, kunnen belasten, zonder dat door die daad zelve dezelfde regten ook voor de nationale schepen zullen vastgesteld zijn,

3. Voorts is tusschen de contracterende partijen overeengekomen, dat de consuls en vice-consuls der Nederlanden in de havens van de Vereenigde Staten en wederkeerig de consuls en vice-consuls in de havens van Nederland in Europa, alle regten, voorregten, bescherming en bijstand, volgens de bestaande gebruiken, voor de vrije en volkomen uitoefening hunner functien zullen genieten, en wel bijzonderlijk met betrekking tot de deserteurs van schepen van de beide Landen, zoowel die van schepen ten oorlog als ter koopvaardij varende.

4. De contracterende partijen zijn insgelijks overeengekomen, om als schepen van Nederland en van de Vereenigde Staten te erkennen en te behandelen al dezulken die, voorzien van een paspoort of zeebrief, door de bevoegde magt afgegeven, overeenkomstig de wetten en ordonnantien, in der tijd bestaande, als nationale schepen zullen beschouwd worden in de landen alwaar zij respectivelijk te huis behooren.

5. In geval van stranding of zeeschade, zal elk der contracterende partijen aan de schepen van de andere, hetzij ten oorlog of ter koopvaardij uitgerust, dezelfde hulp en bijstand verleenen, die in zoodanig geval aan hare eigen schepen zouden gegeven worden.

6. De tegenwoordige overeenkomst zal van kracht zijn voor den tijd van tien jaren, aanvangende zes weken na de ratificatien, en zij zal voortduren tot dat eene der twee partijen aan de andere twaalf maanden te voren haar voornemen zal hebben doen kennen, om die te doen ophouden; elk der contracterende partijen zich het regt voor, op deze wijze aan de andere van haar voornemen kennis te geven, na het verschijnen van den voorschreven termijn van tien jaren. Men is wederkeerig overeengekomen dat, in het geval van eene dusdanige mededeeling, deze overeenkomst en al hare bepalingen buiten werking zal komen bij het eindigen der twaalf maanden, hiervoren daartoe vastgesteld.

7. De tegenwoordige overeenkomst zal geratificeerd en de ratificatien zullen uitgewisseld worden te Washington, binnen den tijd van zes maanden, na de onderteekening, of vroeger, indien het geschieden kan.

Ter oorkonde waarvan de Gevolmagtigden voornoemd het tegenwoordig verdrag hebben onderteekend en met het zegel hunner wapens voorzien.

Opgemaakt in dubbel te Washington, den 19den dag van Januarij van het jaar onzes Heeren 1839.

— Bij de regtbank te Amsterdam is thans aanhangig de zaak van den ingenieur *Brade* tegen de directie der Haarlemmer spoorwegmaatschappij. De pleidooijen zijn op den 12den junij aanstaande bepaald.

— Den 19den april aanstaanden zal door den staatsraad, gouverneur der provincie Groningen, worden aanbesteed het bouwen van eene nieuwe regtszaal, met twee vleugels, bevattende de noodige vertrekken voor de arrondissements-regtbank te Groningen en het verder [illegible] ve van het provinciaal geregtshof.

— Den [illegible] is van de Schelde aan den Helder aangekomen Z. M. [illegible] luitenant *Tengbergen*.

— Men schrijft van de boorden van den Main, onder dagteekening van den 29sten maart, dat de wetgevende vergadering der stad Frankfort, met meerderheid van stemmen is toegetreden tot het onlangs tusschen Pruissen en Nederland gesloten handeltraktaat.

— Brieven uit Maltha, van den 11, houden in, dat de Koningin-Weduwe in het begin van April naar Engeland zal terugkeeren.

— Tijdingen van de Kaap de Goede Hoop, van den 7 Januarij, melden, dat er weder een aanval tegen Port Natal had plaats gehad, waardoor de Engelschen achterwaarts hebben moeten trekken. Of het waar was, dat de aanvallers wel 10,000 man beliepen, en 3000 man op de plaats van het gevecht zouden hebben gelaten, verdiendde chter bevestiging.

Latere berigten spreken enkel van een weinig belangrijken aanval van Kaffers; doch voegen er bij, dat de uitgewekene boeren meer en meer betreuren, dat zij de bescherming van de Britsche magt hebben verlaten, en dat zij genegen zijn daaronder terug te keeren [illegible]

Op het einde des jaars 1836 bedroeg het getal der onderscheidene geneeskunstoefenaren, door de provinciale geneeskundige commissien als zoodanig bekwaam en bevoegd erkend, en bij dezelve geregistreerd, als volgt: Med. doctores 710, gep. offic. van gezondheid der 1ste kl. 8, idem der 2de en 3de kl. 4, chirurgiae doctores 39, stedel. heelmeesters 391, plattel. idem 839, artis. obst. doctores 155, vroedm. 832, artis pharm. doctores 1, apoth. 798, vroedvrouwen 852, drogisten 231, tandmeesters 49. Sinds 1826, en dus over een tijdsbestek van *tien* jaren, hebben er in het getal geneeskunstoefenaren in deze gewesten, de volgende veranderingen plaats gehad, als: Het getal der med. doct. is vermeerderd met 57, gep. offic. van gezondheid 1ste kl. 6, chir. doct. 13, stedel. heelm. 55, plattel. idem 28, artis. obst. doct. 51, vroedmeesters 199, apothekers 97, vroedvrouwen verminderd met 2, drogisten vermeerderd met 62, en tandmeesters verminderd met 19.

In 1836 zijn door de provinciale geneeskundige commissien geëxamineerd in de onderscheidene geneeskundige vakken, en als zoodanig geadmitteerd: 32 stedelijke heelmeesters, 26 stedelijke vroedmeesters, 53 plattel. heelmeesters, 41 plattel. vroedmeesters, 55 stedel. apothekers, 4 plattel. idem 18 stedel. vroedvrouwen, 5 plattel. idem, 6 scheepsheelmeesters, 7 drogisten en 2 tandmeesters.

Wegens niet voldoende bij het examen aan den dag gelegde kundigheden, zijn door de provinciale geneeskundige commissien met uitstel afgewezen: 2 stedel. heelmeesters, 8 plattel. idem, 1 plattel. vroedmeester, 2 stedel. apothekers, 1 scheepsheelmeester en 2 drogisten. Bij in dat jaar plaats gehad hebbende visitatien, is het nopens de apothekers- artsenij- en droogistwinkels gebleken, dat er zich 806 in zeer goeden staat bevonden, 733 waren goed, 260 middelmatig, 44 slecht, 8 zeer slecht.

Nopens de ziekten wordt in het verslag gezegd, dat de berigten uit de onderscheidene provinciën in zoo verre eensluidend waren, dat de staat van gezondheid over het algemeen niets te wenschen heeft overgelaten, en er eigenlijk nergens heerschende of besmettelijke ziekten gevoed hebben, onder zoodanige omstandigheden, dat bijzondere maatregelen van voorzorg, of tot bestrijding derzelven, noodzakelijk zijn geweest. Nopens de kinderziekte, wordt onder anderen, gezegd, dat zij bepaaldelijk in de provincie Zuid-Holland in vrij groote uitgebreidheid geheerscht heeft; in Utrecht, Noord-Holland en Zeeland in veel mindere mate; nog minder in Noord-Braband en Gelderland. In Groningen en Overijssel zijn enkele voorvallen daarvan waargenomen; in Vriesland en Drenthe heeft zij zich niet vertoond. In het geheel, zijn 4007 daardoor aangetast; 596 zijn overleden; hersteld zijn 3411 waarvan 3370 zonder en 41 met gebreken. Gevaccineerd zijn 46,259 personen, waarvan 31,546 gratis en 14,713 tegen belooning.

In overeenstemming met het reglement, vastgesteld bij koninkl. besluit van 6 Jan. 1823, N°. 176, zijn heel- vroed- en artsenijkundige scholen tot stand gebragt en in werking, als: in Noord-Holland, te Amsterdam, Haarlem, Alkmaar en Hoorn; in Zuid-Holland, te Rotterdam; en in Zeeland, te Middelburg. Van hoogerhand is autorisatie verleend tot in standbrenging eener geneeskundige school in de provincie Noord-Braband, welke echter tot dus verre nog niet georganiseerd en dus niet in werking is. Ook door gedeputeerden Staten van Overijssel is een subsidie verleend tot oprigting eener Clinische school binnen de stad Deventer onder verpligting om steeds aldaar het onderwijs gratis te geven aan twee vrouwelijke kweekelingen in de verloskunde.

— In *Noord-Braband* (tellende 366,160 zielen) zijn in 1837, *geboren* 12,338 kinderen, als 6370 van het mannelijke en 5968 van het vrouwelijke geslacht, waarvan 2714 in de steden en 9624 ten platten lande. Het getal wettige geboorten heeft bedragen 11,839 [illegible] personen, als 1922 in de steden en [illegible] ten platten lande, zijnde 4335 van het mannelijke en 4120 van het vrouwelijke geslacht. Er zij alzoo meer geboren dan gestorven 3889. Er zijn 2760 *huwelijken* gesloten. Er heeft slechts 1 *echtscheiding* plaats gehad.

— De uitgestrektheid van *Noord-Braband* bedraagt 511,673 Ned. bunders, als: bebouwde gronden 296,811; groote en andere wegen, daaronder straten, pleinen, wandelingen, wallen, enz. 12,757; wateren, rivieren, beken, meren, grachten, vijvers, moerassen enz., 22,262, heiden-, zee- en rivier-stranden, duinen, geest-, bies- en rietlanden, veen- en turfgronden enz. 179,843.

In het brusselsch ministerieel blad *l'Indépendant* leest men het volgend artikel opzigtelijk het jongst door den heer *Meeus* uitgegeven geschrift, over de finantiele kwestie tusschen Holland en Belgie.

» De heer *J. Meeus*, voormalig griffier van het hof der rekeningen, vermeent dat het artikel 13 van het traktaat alleen uitspraak doet over de deeling van de schuld van het koningrijk der Nederlanden, en dat er nog moet overgegaan worden tot de verdeeling der schuldvorderingen, daar ieder der beide staten zijne terugvordering doen moet van de waarde die in het bezit der andere partij gebleven is, of voor de uitgaven die in het bijzonder voor die partij hebben gestrekt.

» Holland, zegt hij, zal de deeling eischen van de schuldvorderingen ten laste van de algemeene maatschappij, voorts die op de domeinen en verscheidene ontvangsten van de belgische schatkist; en wij zullen eischen ons aandeel aan de schuldvordering ten laste van het sijndikaat, van de kolonien, enz.; of wel Holland zal ten opzigte aanzien het beginsel van eene verdere korting ontkennen, en wij zullen hetzelve met reden het regt weigeren van eenige terugvordering van kapitalen of bezittingen die wij in handen hebben.

» De heer *J. Meeus* heeft geheel uit het oog verloren, dat al hetgeen hij als punten van op te werpen kwestien voordraagt, bepaald beslist is; dat men juist in den geest van het tweede gedeelte zijner stelling bepaald overeengekomen is, als het eenige uitvoerbaar middel dat tot een eindelijk resultaat kan leiden; dat het stel-

zal van transactie de overhand behouden heeft, in weerwil der pogingen van het belgisch gouvernement, om, niet eens zelfs het gebruik van de opbrengst der schulden te onderzoeken, maar slechts den oorsprong derzelve na te gaan, en dat het beginsel van likwidatie, hetwelk de heer *Meeus* voordraagt, op de stelligste en meest onherroepelijke wijs van de hand gewezen is."

— Men wil te Brussel dat aan den heer *Lebeau* wederom de portefeuille van justitie en die van finantien aan den heer *Duvivier* zal opgedragen worden.

— Uit Antwerpen schrijft men: De manschappen van ons garnizoen tot de reserve behoorende, keeren langzamerhand naar hunne haardsteden terug, na voorafgaande inlevering hunner equipementsstukken. Hun vertrek heeft bij gedeelten plaats, zeker om daardoor minder de aandacht te trekken.

— Gedurende de maand februarij hebben van den spoorweg in Belgie gebruik gemaakt 114,525 reizigers, en heeft de ontvangst bedragen ruim 190,000 fr.; omtrent 7,000 aan goederen daaronder gerekend.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

DUITSCHLAND. — Een van de zeven hoogleeraars-plaatsen aan de hooge school te *Göttingen*, die ten gevolge van de verklaring der zeven hoogleeraren open zijn gevallen, is dezer dagen weder bezet geworden, zijnde de leeraar in de wiskunde aan de polytechnische school te *Hanover*, LISTING, een nog jong mensch, die vroeger gedurende verscheidene jaren eene reis door *Italie* en *Sicilie* ondernomen heeft, in de plaats van den hoogleeraar WILHELM WEBER aangesteld. Een ander jeugdig geleerde te *Göttingen*, Dr. GRIESBACH, heeft eene wetenschappelijke reis naar *Konstantinopel*, *Servie* en *Albanie* ondernomen.

ENGELAND. — Volgens den *Hampshire Telegraph* heeft de Britsche regering het voornemen, om eene wetenschappelijke expeditie naar den *Zuidpool* af te zenden en in het zuidelijke halfrond magnetische waarnemingen te doen. De schepen EREBUS en TERROR waren voor dezen togt bestemd en de kapitein J. ROSZ zou aan het hoofd der expeditie staan.

NEDERLANDEN. — Thans is de catalogus verkrijgbaar gesteld van de kostbare verzameling teekeningen en schetsen door wijlen onzen beroemden zeeschilder J. C. SCHOTEL nagelaten, waarvan de openbare verkooping op den 29sten dezer, en volgende dagen te *Dordrecht* zal gehouden worden. Deze verzameling bevat, in vijftien portefeuilles, een getal van omtrent 500 nommers schetsen en teekeningen des beroemden meesters, die van het begin zijner loopbaan in het door hem zoo voortreffelijk beoefend vak, tot gewoonte aangenomen had, om schetsen van al zijne stukken te vervaardigen, waardoor men hier thans een geheel aantreft van al hetgeen door hem op het paneel of doek gebragt werd, terwijl kenners vermeenen dat deze schetsen zelfs de schilderstukken overtreffen. Ongetwijfeld zal derhalve deze kostbare verzameling de belangstelling onzer vaderlandsche kunstbeminnaars trekken en wij hopen dat veel daarvan voor ons vaderland zal behouden blijven. Te gelijk verneemt men uit een berigt in den catalogus, dat de zoon des overledenen, de WelEerw. zeer geleerde Heer Dr. G. D. J. SCHOTEL, zich voorstelt, om eene levensgeschiedenis van wijlen zijnen beroemden vader in het licht te geven. Reeds vindt men in de voormelde naamlijst eene korte levensschets van den schilder, waaruit onder anderen blijkt, dat de teekenkunst en de zeevaart eene hem aangeboren neiging en reeds in zijne jeugd eene ware hartstogt voor hem waren. Alvorens het schilderpalet in handen te nemen, was hij uitmuntend teekenaar, en eerst op de aansporing zijner kunstvrienden leidde hij zich op de schilderkunst in olieverw toe. In 1818 werd zijn eerste stuk te *Amsterdam* ten toon gesteld, en van dat oogenblik af ontwikkelden zijne talenten zich meer en meer; bij elke tentoonstelling bewonderde men de vruchtbaarheid van zijn penseel en van zijn genie; zijn roem verbreidde zich tot buitenlands; op verscheidene tentoonstellingen werd hij bekroond; van den keizer van *Rusland* en van andere vorsten ontving hij eervolle onderscheidingen; onze monarch erkende zijne verdiensten door hem tot ridder der order van den Nederlandschen Leeuw te benoemen; verscheidene Akademien droegen hem het lidmaatschap op; hij had zich een gevestigden naam als schilder van den eersten rang verworven en het toppunt van roem bereikt, toen hij onverwacht, nog slechts den ouderdom van 51 jaren bereikt hebbende, door den dood, voor het vaderland en de kunst verloren ging. Ook eene verzameling van schilderijen, waarvan eenige door SCHOTEL geschilderd, en voorts eene verzameling van teekeningen, platen, prenten enz. benevens eene belangrijke bibliotheek, alles door den overledenen nagelaten, zullen te *Dordrecht* in openbare veiling worden gebragt. — Omtrent de verdiensten van een ander onzer beroemde schilders P. G. VAN OS, wiens overlijden wij in onze berigten van ll. Zondag en Maandag reeds kort vermeld hebben, leest men in het *Dagblad van 's Gravenhage* nog het volgende: De uitmuntende voortbrenselen van zijn penseel, als landschap- en vooral als beestenschilder, zullen, om derzelver rijke en aangename compositie, zuiverheid van teekening en getrouwe voorstelling der natuur, te allen tijde zoo wel in dit Rijk als buiten 's lands, onder de beste stukken van de Nederlandsche school worden gerangschikt. Uit hoofde zijner edele en regtschapene beginselen en handelingen, was hij als mensch, als burger, als vriend en als gids voor den jongeren kunstenaar hoog geacht. Niet alleen het Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en schoone kunsten, maar ook vele andere kunstlievende genootschappen stelden er prijs op, hem onder derzelver verdienstelijke leden te mogen tellen. Indien zijn werk eenmaal van het nageslacht getuigen zal, dat hij deze vereerende onderscheiding ten volle verdiende, zijne tijdgenooten zullen het: *Deugd veredelt*, ook in andere opzigten met weemoedige voldoening op zijn grafzerk schrijven. VAN OS was den 8sten October 1776 te *'s Gravenhage* geboren en heeft dus den ouderdom van ruim twee en zestig en een half jaar bereikt. — Men meldt uit *Dordrecht*, dat aldaar eerlang zal worden uitgegeven, en door eene meesterlijke hand vervaardigd, eene prachtige kunstplaat of gedenkstuk, toepasselijk op de 25jarige regering van onzen beminden Koning, versierd met acht vignetten, voorstellende acht roemrijke bedrijven van Hoogstdeszelfs regering.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *April*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 54¾, elf zestiende; dito 5 pCt. 100$^{15}/_{16}$, ⅞; Kan. bill. 27, 26$^{15}/_{16}$; Amort.-Synd. 95, 94⅞; dito 3½ pCt. 80; Handelm. 179⅝, ¼, ½; O. Indie 5 pCt. 98 drie achtste, ¾; Ardoins 17¼; oude Russen 105; Columb. 18¾.

. GROOT VOCAAL- en INSTRUMENTAAL CONCERT van de Heeren ERNST, P. DE C. VRUGHT en Mejufvrouw BUIJS, op Woensdag den 10. April des avonds ten 7 ure in het Lokaal van den Schouwburg te *Breda*.

PROGRAMMA.

1STE DEEL.

1. Fragment eener Quartet.
2. Aria uit *Anna Bolena*, gezongen door de Heer VRUGHT.
3. Variatien van *Mayseder*, uitgevoerd door de Heer ERNST.
4. Duo uit *Armida*, gezongen door Mejufv. BUYS en den Heer VRUGHT.
5. Bravour-variatien van *Paganini*, uitgevoerd door den Heer ERNST.

2DE DEEL.

1. Fragment de Quatuor.
2. Aria uit *Robert le Diable*, gezongen door Mejufvr. BUYS.
3. Romance uit *Guido* en *Genevra*, gezongen door den Heer VRUGHT.
4. Andantino, gevolgd door *le Carneval de Venise*, uitgevoerd door den Heer ERNST.
5. Romanceo, gezongen door Mejufvr. BUYS.

De Loting voor de Dames-plaatsen is bepaald op Vrijdag den 5 April des avonds ten 5 ure, in het beneden-lokaal van Mej. de Wed. L. OERS.

Kaartjes zijn op den avond van het Concert aan het Lokaal van den Schouwburg verkrijgbaar à *f* 3.—. Zullende hetzelve om 6½ ure geopend worden.

. De Burgemeester der Gemeente van *Ginneken* en *Bavel*, brengt bij deze ter kennisse der belanghebbenden, dat de Voorjaars VEE- en PAARDEN- of JAARMARKT in die Gemeente zal gehouden worden op VRIJDAG den 19. April aanstaande, zullende geen Standgeld voor het Plaatsen van VEE of KRAMEN worden gevorderd, terwijl alle Hazardspelen, Rijfelaars en Horoskooptrekkers van gezegde Markt worden geweerd.

GINNEKEN, 22 Maart 1839.

De Burgemeester,
J. J. MIDDELAER.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers